

Wapen voor Aalburg I

Het grondgebied van de nieuwe gemeente Aalburg is samengesteld uit:

Eethen, 1817, in azuur op een losse grond St. Maarten te paard met de bedelaar, alles van goud	} Genderen -
Drongelen, 1817, in azuur een rad van silver.	} 1923 Eethen: gevierendeeld: I en IV Eethen; II en III Drongelen.
Meeuwen, 1817, doorsneden; I in azuur een schuinbalk van goud; II in goud een verkort latijns kruis van azuur.		
Veen, 1817, in goud drie gaande leeuwen van keel		
Wijk, 1817, in silver twee raderen van keel
Aalburg -	} 1954 Wijk en Aalburg: gedeeld; I sabel met een schildhoofd van goud, beladen met twee raderen van keel; II in sabel een rad van goud.	

1573 -

Wapen voor Aalburg II

In overleg met de voorzitter heb ik de burgemeester van Aalburg opgebeld, hoe men plotseling een geheel ander wapen is gaan aanvragen, dan dat vervat in 's Raads advies van 24 november 1972. 's Raads advies heeft blijkbaar alleen een commissievergadering gehaald en is niet aan de gemeenteraad voorgelegd.

Ik heb de geschiedenis van het in 1817 bevestigde wapen van Veen trachten te reconstrueren. Veen is met het gebied van Heusden in 1357 aan Holland gekomen, is ambacht van de Grafelijkheid gebleven tot 1724, toen Maarten Vlaardingerwout het als heerlijkheid kocht; uit zijn familie vererfde het op de familie Van Kretschmar.

Een Heusdense schepenfamilie Van Veen (15de en 16de eeuw) voerde het wapen met de drie leeuwen; van deze familie wordt gezegd, dat zij uit Heusden stamt. (Taxandria 1900, pag. 197). Gezien het wapen lijkt mij dit het waarschijnlijk. Alhoewel ik dit niet kan bewijzen, lijkt mij dat het wapen van deze familie later (18de eeuw?) aan het ambacht Veen is gekomen en niet andersom; er is n.l. wel degelijk een oud wapen Veen (zie mijn eerste pré-advies), dat mijns inziens uitgangspunt zou dienen te zijn en niet het wapen met de leeuwen. De vierdeling (3 raderen en 1 leeuw) waar het wapen op teruggaat, berust niet op de geschiedenis. Mogelijk zijn slechts een 13-deling (tot ca. 1815), een 5-deling (tot 1923) of een 3-deling (tot 1973).

Vermeerdering of vermindering van het aantal stukken wordt als brisure toegepast (zij het minder^{dan} door toevoeging van een stuk of kleursverandering). Om bij samengestelde wapens, zoals het onderhavige willekeurig het aantal te veranderen, is niet juist, want er is juist niet sprake van een breuk; ook om deze reden, zou ik niet voor het opnemen van één leeuw van Veen zijn. Dit geldt ook wel voor het wapen van Heusden, waarvan alle varianten (op één na: Aalburg) tot stand gekomen zijn door kleurverandering. Een rad is daarom herkenbaar als "Heusden", drie raderen presenteren een brisure, die niet op zijn plaats is. Met enige aarzeling kom ik daarom met bijgaand ontwerp, dat één rad heeft, een indeling in drieën en op het tweede plan nog een nadere onderverdeling, die kan staan voor de andere 5- en 13-delingen.

De voorzitter verzocht mij overigens mede te delen, dat hij zich met het ingediende ontwerp kan verenigen.

9 april 1973,

DE SECRETARIS,

w.g. Schutte.

Ik zou mij bij de Voorzitter willen aanmelden.
14 juni 1973
F. L. Tassels

Ik handhaaf mijn bezwaren tegen het voorgestelde wapen ten volle. Slechts een wapen in de al-oude Heusdense trant volgens de in de streek geldende traditie als door de Raad voorgesteld, te weten: in sabel een rad van goud, acht ik juist en aanvaardbaar.

Rotterdam, 21 juni 1973

Conform de opvatting van
de Voorzitter o.
23 juni 1973.

Floris Kuylen

Mijn Heeren

Conform Baron van Hyncken.

Floris Kuylen 30-6-73.

Ik heb er geen bezwaar tegen te het wapen ook een bevestiging aan Klein (leuning) op te nemen, waarop men in plaats een geschikt is. Het ontwerp acht ik byzonder fraai en artistiek het was beter dan het in 1954 voorgestelde wapen van Weyt & Halbur.

Het ontwerp is dat het gemeentebestuur voorlegde is dus bij meerderheidsbesluit goedgekeurd.

Beleenthout, 20 Juli 1973

M. van Hyncken

Het wapen der gemeente Aalburg.

Bij de gemeentelijke herindeling van het Land van Heusden en Altena werd door de samenvoeging van de gemeenten Wijk en Aalburg, Eethen en Veen een nieuwe gemeente gevormd die de naam Aalburg kreeg. Uiteraard moest er een nieuw wapen komen, waaruit deze verandering viel af te lezen.

Het van 1954 daterende wapen der gemeente Wijk en Aalburg had een gedeeld schild met aan beide kanten zesspakige raderen die ontleend zijn aan het wapen Van Heusden, dat één rad heeft. Volgens de legende, die vermeld wordt in het boekje van Sierksma over de gemeentewapens van Nederland, moet dit het wiel van een spinnewiel zijn. Sophia, dochter van koning Edmond van Engeland zou door Bondewijn tweede heer van Heusden zijn geschaakt en zij zou in de toren van het slot Heusden zijn teruggevonden, zittend achter een spinnewiel. Koning Edmond zou alleen tot een verzoening bereid geweest zijn als het Huis van Heusden zijn oude wapen, dat uit Cleef stamde en acht gouden scepters vertoonde, verving door een spinnewiel-rad. Hetgeen dan geschied zou zijn en de oorzaak vormt van het feit dat dit rad niet alleen het stadswapen van Heusden siert maar ook de wapens van de omringende gemeenten, waaronder gelijk gezegd Wijk en Aalburg, maar ook Eethen. Dat koning Edmond onmogelijk een dergelijke eis kan hebben gesteld omdat er in de tijd waarin hij leefde nog geen wapens werden gebruikt stempelt het verhaal tot legende, maar kleurrijk en romantisch blijft het.

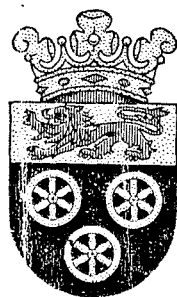
De derde gemeente die bij de samenvoeging was betrokken: Veen, had een heel ander wapen. In goud toonde het drie gaande rode leeuwen, onder elkaar geplaatst.

Een voor de hand liggende oplossing voor een nieuw wapen voor Aalburg was een schild met drie raderen,

Nr 90 (1973)

218

geplaatst 2 en 1 en daarboven een der leeuwen uit het wapen van Veen. Het schild werd zwart genomen met gouden raderen, het schildhoofd behield de kleuren van Veen: een rode leeuw op gouden veld.

Het wapen is verleend bij Koninklijk Besluit van 25 juli 1973, no. 15. De officiële beschrijving luidt: „In sabel drie raderen van ..goud; een schildhoofd van goud met een ..gaande leeuw van keel. Het schild gedekt ..met een gouden kroon van drie bladeren ..en twee parels.”

Het valt op dat het aantal spaken van de raderen in deze beschrijving niet is genoemd, ofschoon het gemeentebestuur in zijn request aan de Koningin wel van zesspakige raderen heeft gesproken.

MR. G. A. BONTEKOE.

A a n
Noordbrabantse Commissie Wapenkunde
Purmerstraat 14
5628 HE EINDHOVEN

Wijk en Aalburg, 24 mei 1996

Onderwerp: ontvangstbevestiging

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij bevestigen wij de ontvangst op 23 mei 1996 van uw brief d.d. 22 mei 1996 inzake rapport wapens.

Wij streven er naar deze zo spoedig mogelijk te behandelen.

Mocht het niet mogelijk zijn dit binnen acht weken te doen, dan zullen wij u hiervan tijdig in kennis stellen.

Uw brief wordt behandeld door de heer C.A. Noorloos die u desgewenst nadere informatie kan verstrekken omtrent de verdere afwikkeling er van, telefoonnummer 0416-698705.

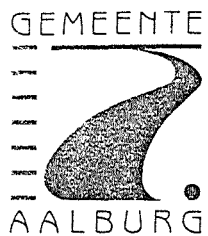

Gemeentehuis:
Grote Merkstraat 32
4261 BE Wijk en Aalburg
postbus 40
4260 AA Wijk en Aalburg
telefoon: (0416) 698700
telefax: (0416) 693474

Betalingsmogelijkheden:
postbank nr. 2779446
rabobank "Aalburg"
nr. 5733.02.711
N.V. Bank Nederlandse
Gemeenten
nr. 2850.03.976

Burgemeester en wethouders van Aalburg,
namens hen,

antw d.d. 97

A a n
Noordbrabantse commissie voor wapen- en
vlaggenkunde
Purmerstraat 14
5628 HE EINDHOVEN

Wijk en Aalburg, 5 augustus 1997

Verzonden: - 7 AUG. 1997

Ons kenmerk: CAN/RS

Doorkiesnummer: (0416) 698705

Onderwerp: rapport wapens

Geachte dames en heren,

Vorig jaar hebben wij van u ontvangen het door u opgestelde rapport over gemeentewapens.

Uit dit rapport blijkt dat het wapen van onze gemeente aan alle voorschriften voldoet.

Omdat onze gemeente niet heringedeeld is en dus een zelfstandige gemeente blijft, hoeft ons huidig gemeentewapen niet aangepast te worden.

Voorts hebben wij kennis genomen van uw reacties over de wapens van voormalige gemeenten die onder de huidige gemeente Aalburg vallen. Het is in onze gemeente niet gebruikelijk geweest deze oude wapens als dorpswapens te gebruiken. Omdat wij geen plannen hebben om hierin verandering te brengen, vinden wij het niet noodzakelijk uw voorstellen over te nemen. Wij hebben dan ook besloten uw adviezen voor wat betreft herinvoering/aanpassing van deze oude wapens voor kennisgeving aan te nemen.

Wij hopen u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Aalburg,
de secretaris, de burgemeester,

Gemeentehuis:
Grote Kerkstraat 32
4261 BE Wijk en Aalburg
postbus 40
4260 AA Wijk en Aalburg
telefoon: (0416) 69 87 00
telefax: (0416) 69 34 74

Betalingsmogelijkheden:
postbank nr. 2779446
rabobank "Aalburg"
nr. 3733.02.711
M.V. Bank Nederlandse
Gemeenten
nr. 2850.03.976

Wij **J**uliana, bij de gratie Gods,
Koningin der Nederlanden,
Prinses van Oranje-Nassau, enz, enz, enz.

25 JULI 1973

No. 15

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 18 juli 1973, nr. B73/2005, Directie Binnenlands Bestuur, Afdeling Wetgeving en Bestuurszaken;

Gezien het verzoek van Burgemeester en Wethouders van Aalburg van 22 februari 1973 tot verlening van een wapen aan die gemeente;

G e l e t o p het besluit van de Soevereine Vorst van 24 december 1814, nr. 32 en het Koninklijk besluit van 23 april 1919, Stb. nr. 181;

De Hoge Raad van Adel gehoord;

HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

Aan de gemeente Aalburg een wapen te verlenen, waarvan de beschrijving luidt als volgt:

"In sabel drie raderen van goud; een schildhoofd van goud met een gaande leeuw van keel.

Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee parels."

- Onze -

Onze Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

Porto Ercole, 25 juli 1973

(get.) J U L I A N A

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

(get.) DE GAAY FORTMAN

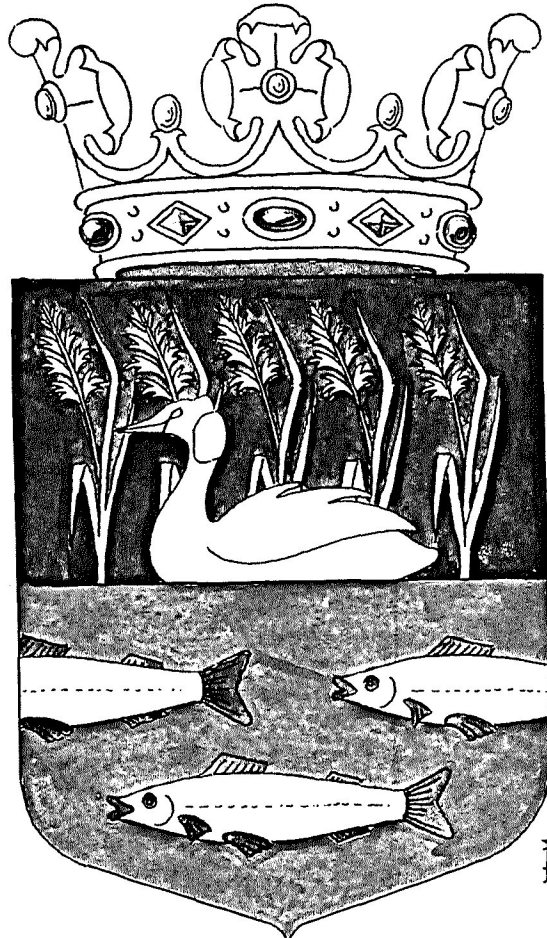
Overeenkomstig het oorspronkelijke,
HET HOOFD POST- EN ARCHIEFZAKEN VAN HET
MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

en kosten
der
lomata

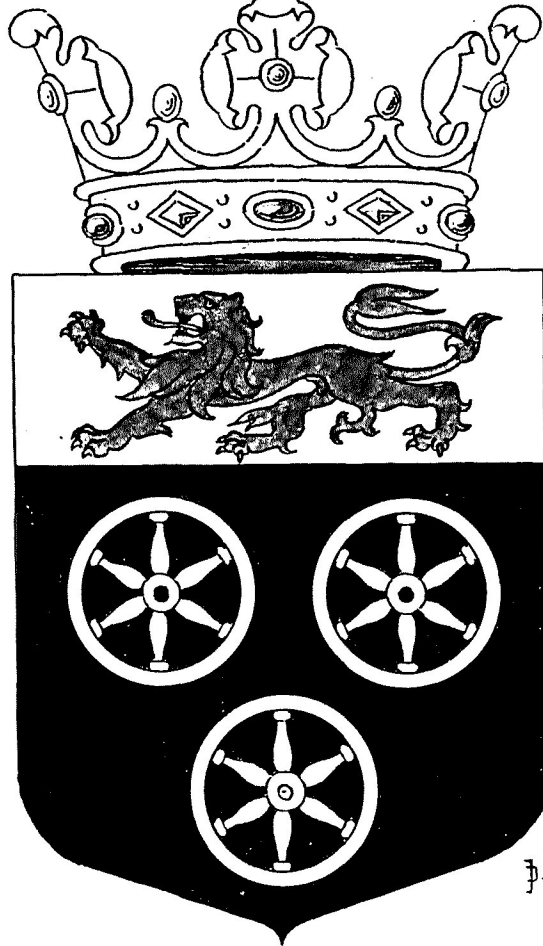
Afbeelding der wapens

uli
73
70.-

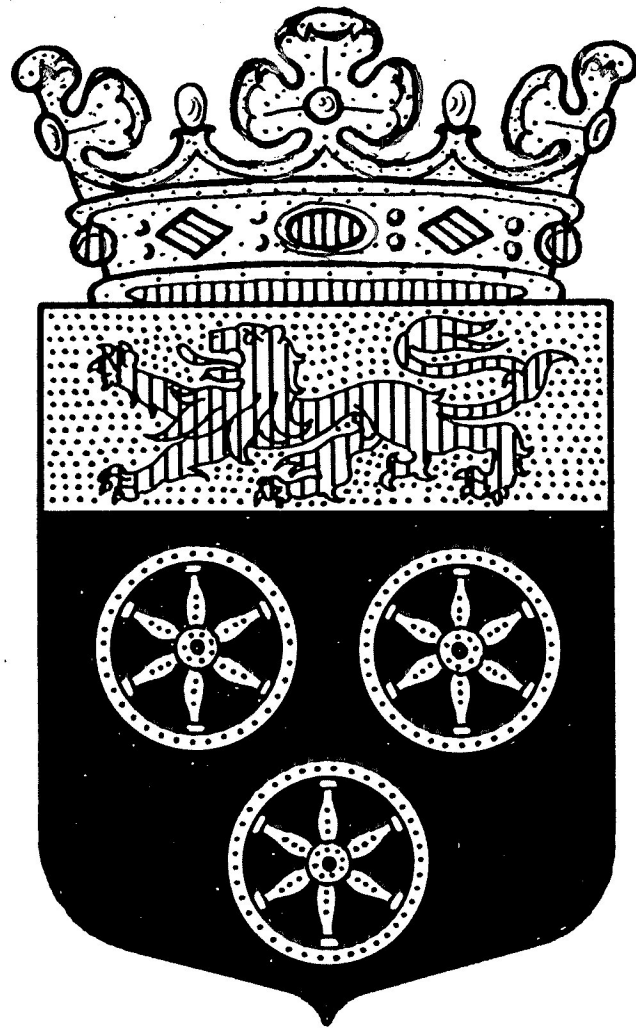
Aalborg

avg.
73.
70.-

maat

1

Antwerpen

Onze Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

Porto Ercole, 25 juli 1973

(get.) J U L I A N A

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

(get.) DE GAAY FORTMAN

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
HET HOOFD POST- EN ARCHIEFZAKEN VAN HET
MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

